

курсів, поєднання в спільну структуру відкритих та закритих корпоративних мереж, наповнення освітнього середовища необхідним для розвитку рівнем інтерактивності.

Таким чином, використання різних популярних веб-ресурсів як додаткової складової інформаційного освітнього середовища може сприяти істотному розширенню його можливості. Це належить до таких аспектів, як популяризація електронної освіти, поширення інформації про навчальний заклад в мережі Інтернет, просування на ринку освітніх послуг, забезпечення повсякденної комунікації серед учасників освітнього процесу.

УДК 37.036.5

Вікторія Ігнатєва

Тернопільській національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

**ВІЗУАЛЬНІ ЗАСОБИ АКТИВІЗАЦІЇ ТВОРЧОСТІ
ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА АУДИТОРНИХ ЗАНЯТТЯХ ІЗ
ДИСЦИПЛІНИ
«ПЛАНУВАННЯ МІСТ І ТРАНСПОРТ»**

Viktoriya Ignatyeva

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

**VISUAL METHODS OF ACTIVATION FOREIGN STUDENTS'
CREATIVITY IN THE CLASSROOM FOR DISCIPLINE
«URBAN PLANNING AND TRANSPORT»**

Постановка проблеми. За останні роки у ВНЗ України значно збільшилася кількість іноземних студентів, і як наслідок, підвищилася відповідальність вишу за якість послуг, що надаються. Це свідчить про позитивну тенденцію та реальну можливість для українських університетів зайняти стійкі позиції на міжнародному ринку освітніх послуг.

Конкуренція, що посилюється на міжнародному ринку освітніх послуг і міркування економічної доцільності пред'являють до вузів, в тому числі, і вимогу креативних підходів до професійної підготовки іноземних студентів як основи подальшої продуктивної професійної діяльності. У зв'язку з цим на сьогоднішній день актуальна проблема пошуку засобів розвитку розумових здібностей іноземних студентів, пов'язаних із творчою діяльністю як у колективній, так і в індивідуальній формі навчання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В науці досліджено різні аспекти розвитку креативності, є різні підходи до цього феномену: як до здатності створювати щось нове та оригінальне (Ф. Бартон); як до особливого різновиду творчого дивергентного мислення, високорозвиненої уяви (Е. Торренс); як до системи особистісних якостей (К. Платонов); як до специфічного діяльнісно-когнітивного явища (Дж. Гілфорд, Е. Торренс). В роботах вітчизняних і зарубіжних авторів, присвячених проблемам творчості і розвитку творчої особистості (Ф. Бартон, Д. Богоявленська, Дж. Гілфорд, С. Мельникова, Е. Торренс, Д. Харрінгтон), осмислюється креативність як складний, багатогранний предмет педагогічного дослідження і доводиться, що процес розвитку креативності потребує відповідних умов, він може бути ефективнішим завдяки спеціальним ігровим вправам, технікам і методам.

У роботах Г.А. Бала, М.И. Махмутова, Т.И. Шамовай та ін. розглянуто питання організації творчої діяльності учнів за допомогою створення проблемних ситуацій. Способи управління творчими процесами інтелектуальної діяльності особистості та технології діагностики креативних здатностей учнів розглянуті в роботах И.П. Подласого, П. Торренса, Е.Е. Туник, Л.И. Шрагиной та ін.

Останнім часом з'явилися наукові праці, присвячені розвитку творчих здібностей учнівської молоді засобами театральної самодіяльності (Г.О. Костюшко), туристських ігор (С.В. Дмитрук), домашнього експерименту (Б.О. Грудині), мультимедіа (І.Ю. Шахіна), образотворчого мистецтва (І.І. Демченко).

Невирішені частини загальної проблеми. Вищезазначені дослідження відображають різноманіття наукових ідей і практичних підходів до організації творчої діяльності іноземних студентів у освітньому процесі, однак поза увагою лишаються теоретичні та методичні питання розвитку креативності іноземних студентів візуальними засобами.

Постановка завдання. З огляду на сказане вище, важливим завданням є розробка методики активізації творчості іноземних студентів на аудиторних заняттях за допомогою візуальних засобів.

Виклад основного матеріалу. Об'єктивна необхідність використання візуальних засобів у процесі навчання обумовлена їх великим впливом на процес розуміння і запам'ятовування. Дослідження фізіологів показали, що 80% інфор-мації людина одержує через зоровий аналізатор. Тому поєднання словесних і візуальних методів навчання є обов'язковим.

У науці немає загальноприйнятої класифікації візуальних засобів. Відповідно до однієї з найвідоміших класифікацій виділяють прості та складні візуальні дидактичні засоби. До простих візуальних дидактичних засобів належать природні об'єкти в природному середовищі, наприклад, дерева в лісі, у саду й у полі, тварини на лоні природи або принаймні в зоопарку, географічні чи геологічні об'єкти в місці їхнього постійного перебування; природні об'єкти в штучному середовищі, наприклад,

екземпляри, перенесені в предметну лабораторію, на виставку або в музей; предмети, приготовлені у вигляді сухих (муляж тварин або засушені рослини), мокрих (законсервованих у відповідних рідинах) або мікроскопічних препаратів; моделі, наприклад, модель міської забудови, селища, будинку; картини; діаграми; карти. До складних візуальних дидактичних засобів зараховують, зокрема, механічні візуальні засоби, що дають можливість передавати зображення за допомогою технічних пристроїв, наприклад, фотоапарата, діаскопа, епідіаскопа, мікроскопа, телескопа.

Використання візуальних засобів на заняттях полегшує сприйняття й усвідомлення іноземними студентами навчального матеріалу, допомагає тісніше зв'язати теоретичні відомості з практикою, а також підвищує інтерес до предмета.

Застосування методів візуалізації в процесі навчання, сприяє розвитку образного мислення у студентів-іноземців, розвитку абстрактного мислення, а також активує різні форми розумової діяльності. У результаті чого підвищується ефективність навчання.

Аналіз наявних уявлень про градацію творчої діяльності дав змогу виділити п'ять рівнів активізації творчості студентів за допомогою візуальних засобів. Розглянемо кожен рівень детальніше.

До першого рівня належать візуальні засоби, які містять завдання з елементами аналізу, порівняння, ставлять завдання виділити основне, описати явища, процеси. З огляду на це, у студентів вимагають вирішити поставлене завдання, використовуючи раніше засвоєну інформацію, тобто згідно зі зразком або шаблоном у вказаній послідовності. Як приклад, можна вказати демонстрацію фотографій рельєфу місцевості поряд з топографічною картою для проведення аналізу ступеня придатності території для забудови міста.

До другого рівня належать візуальні засоби, які містять завдання з елементами обґрунтування, доказу, вибору оптимальних варіантів рішення. Наприклад, представлення фотографій наявних об'єктів для обґрунтування розподілу території міста за характером переважаючого використання.

До третього рівня зараховують візуальні засоби, які включають завдання що передбачають рішення конкретного завдання з відомого загального методу шляхом самостійного пристосування до умов завдання, результат вирішення якої передбачений лише в загальному вигляді. Під час виконання завдань третього рівня студенти добувають суб'єктивно нову інформацію, тобто нову лише для себе. Наприклад, при плануванні забудови мікрорайону можна використовувати аплікації або техніку колажу.

До четвертого рівня належать завдання, які передбачають створення нового з відомих інструментів. Новизна полягає у вищому системному ефекті в порівнянні з тими, що є завдяки появі нових зв'язків між інструментами нової структури. Наприклад, модулювання плану міста за заданою формою

за допомогою картинок об'єктів, як варіант, з використанням аплікації або за допомогою техніки колажу.

Завдання п'ятого рівня охоплюють формулювання проблем і їх рішення, вимагають пошукової, дослідницької та винахідницької діяльності. При цьому, студенти здійснюють самостійну діяльність, реалізуючи свою ідею. В процесі виконання отримують об'єктивно нову інформацію про об'єкт дослідження, спосіб або засіб діяльності та розвивають творчі уміння, сформовані під час виконання завдань із першого по четвертий рівень.

До завдань п'ятого рівня можна віднести, наприклад, модулювання плану міста різних форм планування для однієї і тієї ж місцевості за допомогою картинок об'єктів, як варіант, з використанням аплікації або за допомогою техніки колажу.

Висновки. Упровадження вищезазначених технік навчає студентів творчо мислити, зіставляти, аналізувати, тобто дає змогу нейтралізувати інертність мислення. Такий підхід до навчання сприяє покращенню якості освіти іноземних студентів.

УДК 378:54–004

Ірина Назарко

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ХІМІЇ ІНОЗЕМНИМ СЛУХАЧАМ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ

Iryna Nazarko

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

THE USE OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN CHEMISTRY TEACHING TO FOREIGN LISTENERS OF PREPARATION DEPARTMENT

Інформаційні технології (ІТ) змінили модель професійного та приватного спілкування, воно стало відбуватися у віртуальному просторі, численних соціальних мережах, різноманітних програмах, електронною поштою тощо. ІТ-технології отримали широке застосування в бізнесі, медицині, державних установах, освітніх закладах. З появою інформаційних технологій освіта набула нової якості, що пов'язано з можливістю оперативно отримувати інформацію з будь-якої точки земної кулі. ІТ-